Technisch Ontwikkelingsplan
MHC Soest Jeugd O7 tot en met O18

Versie 2.1 | 2026

Doel van het plan: een herkenbare, leeftijdsgerichte jeugdopleiding waarin plezier, technische ontwikkeling, spelinzicht en gezonde groei samenkomen.

Status van dit document

Dit document is bedoeld als inhoudelijk kader voor de jeugdopleiding van MHC Soest. Het beschrijft wat spelers per leeftijdsfase ongeveer moeten leren, welke accenten voor trainers logisch zijn en hoe de TC de rode draad bewaakt.

Leeswijzer

- Hoofdstuk 1 en 2 geven de inhoudelijke uitgangspunten en de rolverdeling weer.
- Hoofdstuk 3 beschrijft de Soester opleidingsprincipes die in elke leeftijd terugkomen.
- Hoofdstuk 4 bevat per leeftijdscategorie de geactualiseerde ontwikkellijn.
- Hoofdstuk 5 geeft de technische leerlijn; hoofdstuk 6 en 7 beschrijven seizoensaccenten, teamindeling en evaluatie.

1. Visie en inhoudelijke uitgangspunten

MHC Soest wil dat iedere jeugdspeler met plezier beter wordt in hockey. De club is een familieclub met ambitie: warm in omgang, duidelijk in verwachtingen en serieus in ontwikkeling. Presteren mag, maar nooit ten koste van veiligheid, plezier of gezonde groei.

Uitgangspunten voor de jeugdopleiding

Speler centraal	**We leiden niet een systeem op, maar kinderen en jongeren met verschillende tempo's, talenten en motivaties.**
Plezier en ontwikkeling	Spelplezier is geen zachte randvoorwaarde maar een inhoudelijk doel. Kinderen leren meer en blijven langer betrokken wanneer uitdaging en succesbeleving in balans zijn.
Spelgericht opleiden	Techniek wordt zoveel mogelijk geleerd in de context van het spel. De basis is telkens: balbezit, niet-balbezit en omschakeling.
Breed motorisch fundament	Tot en met ongeveer O12 blijft brede motorische ontwikkeling een kernonderdeel. Hockeyspecifieke vaardigheid groeit beter op een brede beweegbasis.
Passend bij leeftijd en ontwikkeling	Kalenderleeftijd helpt, maar is niet alles. Trainers houden rekening met verschillen in rijping, groeispurt, belastbaarheid en sociaal-emotionele ontwikkeling.
Doorlopende lijn	Elke leeftijd bouwt voort op de vorige, zonder te vroeg te versnellen of te laat uit te dagen.

2. De rol van de Technische Commissie

De TC bewaakt de inhoudelijke rode draad van de opleiding. De commissie is kaderstellend en toetsend, niet de ontwerper van iedere weektraining. Trainers en coaches houden ruimte voor eigen invulling, zolang die past binnen de clubbrede ontwikkellijn.

Rolafbakening

De TC doet wel	**• ontwikkeldoelen per leeftijd vaststellen** **• de samenhang tussen jongste jeugd, O11/O12 en oudere jeugd bewaken** **• trainers en coaches ondersteunen met kennis, observaties en reflectie** **• seizoensaccenten en evaluatiemomenten bepalen** **• criteria voor teamovergang en teamindeling inhoudelijk bewaken**
De TC doet niet	• iedere training uitschrijven • iedere coach aansturen of controleren • de autonomie van trainers vervangen • kinderen uitsluitend op momentopname of uitslag beoordelen
Werkbare afspraak in selectieperiode	De TC stelt de inhoudelijke criteria en bewaakt de consistentie. Trainers en lijnverantwoordelijken leveren observaties aan. Teamindelingen worden vastgesteld binnen een vooraf afgesproken clubproces, zodat pedagogiek, ontwikkeling en teambalans samen worden gewogen.

3. De Soester opleidingsprincipes

Het aanvullende trainingsplan van MHC Soest bevat sterke praktijkregels. Die vormen de vaste trainerslijn.

- Laat zien wat je bedoelt. Uitleg zonder voorbeeld werkt beperkt, zeker bij jongere leeftijden.
- Houd uitleg kort en het tempo hoog. Lange wachtrijen en lange ombouwmomenten drukken leer- en spelplezier.
- Zorg voor veel balcontacten. Splits groepen wanneer dat kan.
- Begin eenvoudig en maak daarna moeilijker. Differentieer binnen één oefening in plaats van iedereen hetzelfde te laten doen.
- Creëer succeservaring en een veilige leersituatie. Uitdaging is goed, maar te vaak mislukken remt motivatie en lef. De trainer is zichtbaar aanwezig en met aandacht bij de groep.
- Coach meer, instrueer minder naarmate spelers ouder worden. Zelf oplossingen leren vinden hoort bij ontwikkelen.
- Leeftijdskenmerken gaan vóór kopiëren van seniorenhockey. Een O12-training is geen heren 1-training op kleiner formaat.

Keeperontwikkeling

Tot en met O10 zijn er geen vaste keepers en vinden de reguliere carrouseltrainingen zonder keeper plaats. Vanaf O10 wordt gerichte keeperstraining aangeboden. Vanaf O11 worden keepers waar passend betrokken bij team- en afrondvormen, waarbij veiligheid en ontwikkeling centraal staan.

> Praktische vertaling: in elke training wil MHC Soest zoveel mogelijk een combinatie zien van wedstrijdvorm, spelvorm en gerichte technische aandacht. Techniek blijft belangrijk, maar wordt bij voorkeur aangeleerd als oplossing voor een herkenbaar spelprobleem.

4. Ontwikkellijn per leeftijdscategorie

Onderstaande uitwerking is nadrukkelijk een opleidingslijn en geen dichtgetimmerd weekprogramma. Per leeftijdsfase staan leerdoel, wedstrijdcontext en trainingsaccenten beschreven.

O7 – instroom in hockey

Wedstrijdcontext	**O7 is vooral een instroomfase. De spelvorm sluit aan bij O8, maar het accent ligt op wennen, plezier, veilig bewegen met stick en bal en veel proberen in eenvoudige spelletjes.**
Technisch	• juiste basisgrip en veilige stickhouding • balcontrole vóór het lichaam, forehand drijven en van richting veranderen • stoppen, pushen en gericht scoren in eenvoudige vormen
Tactisch	• ik en de bal staat centraal • richting herkennen en in eenvoudige vorm ruimte leren zien • eerste besef van samen spelen zonder daar al veel complexiteit aan te hangen
Fysiek	• balans, coördinatie, vallen en opstaan, wenden en keren • geen losse conditieblokken; wel veel bewegen in spelvormen
Gedrag en mentaal	Luisteren, plezier maken, op je beurt wachten, samen een oefening afmaken
Trainersaccent	Veel voordoen, weinig praten, heel veel herhalen in speelse vormen

O8 – eerste basis van samenspel

Wedstrijdcontext	O8 speelt 3x3. Speelbegeleiding en spelplezier staan centraal.
Technisch	• grip, drijven, stoppen en pushen veel blijven herhalen • eerste links-rechtsbalcontrole en eenvoudige kennismaking met aannemen aan forehand- én backhandkant • 1-tegen-1 vooral oplossen met richting en tempo, niet met ingewikkelde trucs
Tactisch	• na balwinst uit elkaar gaan • na balverlies achter de bal komen • eerste gevoel voor vrijlopen en richting kiezen
Fysiek	• brede motoriek en beweegvaardigheid, niet krachtontwikkeling als trainingsdoel • starten, remmen, draaien, laag zitten en opnieuw versnellen
Gedrag en mentaal	Omgaan met winnen en verliezen, iedereen doet mee, plezier blijft leidend
Trainersaccent	Kleine partijvormen, veel herhalingen, succeservaring en korte concentratieblokken

O9 – van individueel naar samenspelen

Wedstrijdcontext	O9 speelt 6x6. Kinderen hebben veel balcontacten en leren meerdere rollen kennen.
Technisch	• push en aanname in beweging als vaste basis • backhandaanname en links-rechtsdribbel verder aanleren • 1-tegen-1 aanvallend én verdedigend, inclusief goed benaderen en lijn dichtzetten
Tactisch	• kijken vóór je gaat lopen of spelen • vrijlopen voor de eerste pass en na de actie opnieuw meedoen; de tweede pass voorzichtig verkennen • de bal afpakken of de lijn naar voren dichtzetten
Fysiek	• reactievermogen, korte versnelling en wendbaarheid • nog steeds geen losse duurloopjes; belasting blijft speels en afwisselend
Gedrag en mentaal	Helpen, communiceren en opnieuw meedoen na een fout
Trainersaccent	Nog niet te vroeg doorschieten naar flats of slag. De push en het spelbegrip hebben voorrang

O10 – techniek functioneel leren gebruiken

Wedstrijdcontext	O10 speelt 8x8 op een half veld. Het spel wordt groter en vraagt om betere keuzes.
Technisch	• open aannemen, forehandpass en afronden in beweging • veilige kennismaking met flats en slag én met backhandpass/backhandflats • eerste bewuste jab en verdedigende benadering in eenvoudige duels
Tactisch	• breedte en diepte herkennen • 2 tegen 1 leren uitspelen • na een actie opnieuw aanspeelbaar worden
Fysiek	• rompstabiliteit, coördinatie, remmen en opnieuw versnellen • bewegen met en zonder bal blijft leidend
Gedrag en mentaal	Verantwoordelijkheid nemen binnen een kleiner team en leren doorzetten
Trainersaccent	Oefenvormen kort houden, veel wedstrijdsituaties, keuzes boven trucjes

O11 – tussenstap naar groot veld

Wedstrijdcontext	De KNHB heeft O11 als 9x9 op driekwart veld ingevoerd als logische tussenstap richting 11x11.
Technisch	• passing en aannames onder meer druk, met forehand én backhand • flats functioneel inzetten en backhandpass verder aanleren • direct afronden, tip-in/eerste aanraking en kennismaken met de basisprincipes van de blocktackle
Tactisch	• driehoekjes, bezetting rond de bal en eerste pressafspraken • omschakelen na balverlies of balwinst • lijnen herkennen zonder kinderen vast te zetten in strak positiespel
Fysiek	• wendbaarheid en explosiviteit blijven belangrijk • belasting neemt toe door groter veld, maar vraagt nog steeds om afwisseling en veel herstelmomenten
Gedrag en mentaal	Reflecteren op keuzes en leren begrijpen waarom iets werkt
Trainersaccent	O11 is geen verkapt O12-elftal; de tussenstap is er juist om balcontacten, overzicht en spelbetrokkenheid te vergroten

O12 – eerste volledige 11x11-fase

Wedstrijdcontext	**O12 speelt 11x11 op een heel veld. Dat maakt het herkennen van ruimte, lijnen en omschakelmomenten belangrijker.**
Technisch	• korte en langere passing met passende techniek: push, flats, slag of backhand waar passend • backhandaanname en pass functioneel gebruiken; kennismaken met lage backhandafronding waar niveau en veiligheid dit toelaten • aannemen onder druk, gericht passeren en jab/blocktackle in verdedigende duels
Tactisch	• veldbezetting, helpen rond de bal en verleggen herkennen • 2 tegen 1 en 3 tegen 2 als bouwstenen van aanvalsspel • verdedigend leren channelen en naar buiten dwingen
Fysiek	• eerste opbouw van belastbaarheid voor groot veld • nog altijd geen nadruk op losse duurtraining; liever spelvormen met veel loopacties • bij groeispurt belasting monitoren en techniek onder vermoeidheid bewaken
Gedrag en mentaal	Verantwoordelijkheid voor eigen rol, teamafspraken en herstel na fouten
Trainersaccent	Het grote veld vraagt overzicht, maar spelers blijven kinderen; uitleg moet nog steeds concreet en praktisch zijn

O14 – spelen onder druk en teamtactiek

Wedstrijdcontext	**In O14 kan het spel bewuster worden georganiseerd, zonder dat creativiteit verloren gaat.**
Technisch	• forehand- en backhandtechnieken onder hogere snelheid en weerstand • flats, slag, backhandpass en backhandafronding functioneel kiezen • onvoorspelbaar dribbelen door te variëren in tempo en richting; verdedigend channelen, jabben en duelleren
Tactisch	• balkant en helpkant begrijpen • press, restverdediging en verleggen naar ruimte • meer-tegen-meer vormen zoals 3 tegen 2 en 3 tegen 3
Fysiek	• groeispurt kan verschillen vergroten, techniek en coördinatie kunnen tijdelijk terugvallen • accent op loopkwaliteit, landing, wendbaarheid, rompstabiliteit en blessurepreventie
Gedrag en mentaal	Zelf leren nadenken, samenwerken onder weerstand en omgaan met rolverschillen
Trainersaccent	Meer coachen op waarnemen en beslissen, minder volledig voordoen hoe elke situatie opgelost moet worden

O16 – regie, wedstrijdplan en prestatiegedrag

Wedstrijdcontext	In O16 verschuift de nadruk van alleen leren spelen naar leren sturen en herkennen wat een wedstrijd vraagt.
Technisch	• passen, aannemen en afronden met forehand en backhand onder hoge druk • hoge bal/scoop veilig en functioneel introduceren of uitbouwen waar passend • jab, blocktackle, herstelactie en strafcornerrollen technisch verder verfijnen
Tactisch	• pressvarianten, countercontrole en omschakeling bewuster organiseren • give-and-go, lijn over lijn en verbindende versus aanvallende pass herkennen • wedstrijdsituaties lezen en bijsturen binnen teamafspraken
Fysiek	• fitheid, sprintkwaliteit, herstelvermogen en oefeningen doen om klachten en blessures te voorkomen. • ruimte voor begeleide krachttraining of romp- en heupstabiliteit, mits technisch goed begeleid en passend bij groei
Gedrag en mentaal	Leiderschap tonen, teamgenoten helpen en omgaan met tegenslag of wisselende rol
Trainersaccent	Meer eigenaarschap bij spelers leggen zonder structuur los te laten

O18 – voorbereiding op seniorenhockey

Wedstrijdcontext	O18 is de laatste jeugdlaag en moet spelers klaar maken voor seniorenhockey op hun eigen ambitieniveau.
Technisch	• techniekkeuze en uitvoering op wedstrijdtempo, met forehand én backhand • pass- en afrondvariatie, hoge bal en cornerspecialisatie functioneel inzetten • eigen technische ontwikkelpunten herkennen en gericht onderhouden richting seniorenhockey
Tactisch	• kunnen wisselen tussen hoge en lage press • opbouwvarianten en tempoverandering begrijpen • tegenstander analyseren: waar is de tegenpartij kwetsbaar en waar moet controle op komen
Fysiek	• snelheid, kracht, belastbaarheid en herstel horen nu nadrukkelijker bij opleiden • nog steeds met aandacht voor individuele verschillen en beschikbaarheid buiten hockey
Gedrag en mentaal	Voorbeeldgedrag, zelfregie, teamverantwoordelijkheid en volwassen communicatie
Trainersaccent	Voorbereiden op senioren betekent ook: zelfstandig zijn, afspraken nakomen en eigen ontwikkeling leren sturen

5. Technische leerlijn

De technische basis bestaat uit vijf samenhangende domeinen: lopen met de bal, passen en scoren, aannemen, passeren en afpakken. Bij de jongere jeugd krijgt deze basis veel herhaling. Spelers maken eerst kennis met een vaardigheid, leren die goed uitvoeren en passen haar vervolgens toe in spelsituaties en onder weerstand. De leeftijdsindicaties zijn richtpunten binnen de opleidingslijn van MHC Soest en geen landelijke KNHB-beheersnormen.

Lopen met de bal

Techniek	Kennismaken	Aanleren / herhalen	Toepassen in spel	Onder druk / functioneel
Basisgrip, stickhouding en balcontrole	O7	O7-O8	O9-O10	O11 en ouder
Forehand drijven, richting en tempo veranderen	O7	O7-O8	O9-O10	O11 en ouder
Links-rechts dribbelen / Indian dribble	O8	O9-O10	O11-O12	O14 en ouder

Passen en scoren

Techniek	Kennismaken	Aanleren / herhalen	Toepassen in spel	Onder druk / functioneel
Push	O7	O8-O9	O10-O11	O12 en ouder
Forehand flats	O10	O11-O12	O14	O16-O18
Forehand slag	O10	O11-O12	O14	O16-O18
Backhandpass / backhandflats	O10	O11-O12	O14	O16-O18
Lage backhandslag / backhandafronding	O11-O12	O14	O16	O18
Direct afronden / tip-in	O10-O11	O11-O12	O14	O16-O18
Hoge bal / scoop	O16	O16-O18	O18	O18, waar passend

Aannemen

Techniek	Kennismaken	Aanleren / herhalen	Toepassen in spel	Onder druk / functioneel
Stoppen en forehandaanname	O7	O8-O9	O10	O11 en ouder
Open aannemen en aanname in beweging	O9	O10	O11-O12	O14 en ouder
Backhandaanname	O8	O9-O10	O11-O12	O14 en ouder
Eerste aanraking richting vervolgactie / direct doorspelen	O10	O11-O12	O14	O16-O18

Passeren				
Techniek	**Kennismaken**	**Aanleren / herhalen**	**Toepassen in spel**	**Onder druk / functioneel**
1-tegen-1 via richting- en tempowisseling	O8	O9-O10	O11-O12	O14 en ouder
Passeerbewegingen zoals trek, dummy en lift/chop waar passend	O10	O11-O12	O14	O16-O18

Afpakken				
Techniek	**Kennismaken**	**Aanleren / herhalen**	**Toepassen in spel**	**Onder druk / functioneel**
Benaderen, laag zitten en naar buiten begeleiden	O8-O9	O10	O11-O12	O14 en ouder
Jab en actief afpakken	O10-O11	O12	O14	O16-O18
Blocktackle / dueltechniek	O11-O12	O14	O16	O18

6. Seizoensaccenten

De jaarlijn moet niet alleen per leeftijd kloppen, maar ook per fase van het seizoen. Onderstaande indeling houdt rekening met het gebruikelijke ritme van veld, zaal en de overgang naar nieuwe teams.

Buiten – najaar

Doel	Technische basis activeren, teamafspraken opstarten en ritme opbouwen na de zomer
Inhoud	Balbehandeling, passing, aannames, loopkwaliteit, samenwerken en wennen aan spelritme
Let op	Zeker bij jongere leeftijden geen overvolle trainingsprogramma's; kwaliteit van herhaling is belangrijker dan hoeveelheid thema's

Zaalperiode

Doel	Handelingssnelheid, balveiligheid, kleine combinaties en techniek onder druk verbeteren
Inhoud	Snelle aannames, korte passing, compact verdedigen, creatief aanvallen en sneller omschakelen
Let op	Zaal vergroot techniek en tempo, maar vraagt ook om aandacht voor speeltijdbeleving, rolacceptatie en herstel

Buiten – voorjaar

Doel	Zaalwinst meenemen naar grotere ruimtes en teamspel verder verbinden
Inhoud	Open veldsituaties, verleggen, lijnenspel, grotere omschakelmomenten en wedstrijdvolwassenheid
Let op	Vooral O12 en ouder moeten leren hoe zaaltechniek zich vertaalt naar ruimte, tijd en pressing op het veld

Overgang naar nieuw seizoen

Doel	Zachte landing in nieuwe teams en inhoudelijk zorgvuldige overgang
Inhoud	Basistechniek heractiveren, kennismaken, rolverwachtingen bespreken en teamvorming ondersteunen
Let op	De focus ligt hier op duidelijkheid, rust en ontwikkelperspectief, niet op prestatiedruk

7. Teamindeling, belasting en evaluatie

Teamindeling en overgang

Leidend principe	**Een teamindeling is nooit alleen een ranglijst van het moment. Ontwikkelingsperspectief, motivatie, teamdynamiek en pedagogische veiligheid tellen mee.**
Tot en met O12	Selecteren moet terughoudend en zorgvuldig zijn. Grote wisselvalligheid en rijpingsverschillen maken vroege harde oordelen onbetrouwbaar.
Vanaf O14	Prestatie en rol kunnen zwaarder meewegen, maar altijd naast ontwikkeling, gedrag en belastbaarheid.

Belasting en fysieke zorgvuldigheid

Jongste jeugd	**Geen losse duur- of krachtsessies als hoofdonderdeel; wel veel bewegen, spelen, remmen, wenden, springen en vallen-opstaan**
Groeispurt	Bij tijdelijke houterigheid, pijn of terugval wordt belasting aangepast en ligt de nadruk tijdelijk meer op techniek, coördinatie en herstel
Oudere jeugd	Blessurepreventie, rompstabiliteit, heup- en enkelcontrole en begeleide kracht kunnen waardevol zijn, mits technisch goed begeleid en passend bij de speler

Evaluatiecyclus

Per team	**We streven naar meerdere evaluatiemomenten gedurende het seizoen, waarbij we de ontwikkeling van spelers en teams volgen en waar nodig bijsturen.**
Door de TC	De TC evalueert niet elke losse training, maar wel of de jaardoelen, seizoenaccenten en overgangsmomenten in de praktijk zichtbaar zijn
Met trainers	Korte reflectie op wat spelers al beheersen, waar achterstanden zitten en wat in de volgende fase prioriteit krijgt

8. Soester trainerslijn in één pagina

- Kom voorbereid en zichtbaar voor de groep.
- Gebruik korte uitleg, directe voorbeelden en snelle organisatie.
- Werk met kleine groepen voor meer balcontacten en aandacht.
- Differentieer binnen dezelfde oefening.
- Leg de nadruk op speloplossingen in plaats van alleen techniekplaatjes.
- Geef positieve, eerlijke feedback en bewaak succesbeleving.
- Stuur op gedrag, respect en teamveiligheid, met volle aandacht voor de groep en zichtbaar voorbeeldgedrag.
- Laat spelers naarmate ze ouder worden steeds meer zelf waarnemen, kiezen en oplossen.

> Een goede training is herkenbaar aan tempo, duidelijkheid, veel betrokkenheid en een rode draad door het seizoen heen. Het is geen kopie van prestatietraining bij senioren, maar wel serieus, uitdagend en goed voorbereid.

9. Slot

Dit plan houdt de sterke basis overeind: een warme familieclub met ambitie, waar trainers ruimte krijgen en spelers stap voor stap groeien.

Daarmee is dit document geschikt als inhoudelijk kader voor de komende seizoenen, met voldoende houvast voor de TC en voldoende vrijheid voor trainers en coaches.

Bijlage A. Bronnen voor actualisatie

De inhoud is gebaseerd op de oorspronkelijke documenten, het aanvullende trainingsplan en de vermelde bronnen.

Bron	Relevantie	Toepassing in het plan
Oorspronkelijk Technisch Ontwikkelingsplan MHC Soest	basis voor toon, structuur, rol van de TC en bestaande leeftijdsindeling	sterke kern behouden; onafgeronde conceptzinnen en verouderde accenten aangescherpt
Aanvullend Trainingsplan Soest	praktische trainingsprincipes en inhoudelijke leeftijdsaccenten	korte uitleg, veel balcontacten, differentiëren, succesbeleving en leeftijdsgericht trainen sterker verwerkt
KNHB – Competitieaanbod Jongste Jeugd	actuele wedstrijdvormen O8, O9 en O10 en rol van de speelbegeleider	wedstrijdcontext per leeftijd expliciet gemaakt
KNHB – Herijking opleidingslijn jeugdhockey	nieuwe O11/O12-opbouw en 9x9 als tussenstap	O11 is volwaardig onderdeel van de opleidingslijn geworden
KNHB – Ontwikkelen van een leerlijn	speluitdagingen, spelgericht trainen en leeftijdsopbouw	techniek gekoppeld aan spelprobleem en omschakeling bewuster opgenomen
KNHB – Visie op het opleiden van jeugd	plezier, brede motoriek en terughoudendheid met vroeg selecteren	pedagogische lijn tot en met O12 versterkt
KNHB – Kind in de groeispurt?	groeispurt, motorische ontwikkeling en variatie in bewegen	belasting en fysieke zorgvuldigheid beter geformuleerd
NSCA en algemene beweegrichtlijnen jeugd	onderbouwing dat leeftijdsgerichte, begeleide kracht- en beweegprikkels waardevol kunnen zijn	fysieke lijn gemoderniseerd: niet langer ‘geen kracht’, maar passende en goed begeleide fysieke ontwikkeling

Wijzigingen en aanvullingen | versie 2.1

Dit overzicht staat bewust achteraan. De wijzigingen zijn in de voorgaande hoofdstukken verwerkt, zodat het document zelfstandig leesbaar blijft.

Technische ontwikkellijn	Technieken verdeeld over vijf domeinen met de fases kennismaken, aanleren/herhalen, toepassen in spel en functioneel gebruiken onder druk.
Leeftijdsaccenten	Grip, forehand en backhand, passing, aannemen, passeren en verdedigende techniek per leeftijd duidelijker benoemd.
Uitgangspunten	Techniek krijgt veel herhaling binnen spelgerichte training. Leeftijden zijn richtinggevend, geen toetsnorm.

Uitgangspunt: de bestaande versie blijft inhoudelijk de basis; de aanpassingen versterken de technische uitwerking en de samenhang tussen de documenten.